

[May-16]

[AUDFS-101A]
B.A.&B.Com. Degree Examination
I YEAR
SANSKRIT

(Effective from the admitted batch 2012-13)
(Common for B.A. all groups and B.Com)

Time: 3 Hours

Max.Marks: 70

Instructions: All parts of the unit must be answered in one place only.
Figures in the right hand margin indicate marks allotted.

PART-A

All Questions are to be answered

Choose the correct answer/ समुचित समाधानं लिखत ।

(15×1=15)

- 1) आदि काव्यं किम्? – What is the first epic?
a) महाभारतम् b) रामायणम् c) भागवतम् d) रघुवंशम्
- 2) 'शरणागतिः' इति पाठ्यभागः रामायणो कस्मिन् काण्डे अस्ति?
The lesson 'शरणागतिः' belongs to which Kanda in the Ramayana?
a) अरण्यकाण्डे b) किष्किन्दकाण्डे c) युद्धकाण्डे d) सुन्दरकाण्डे
- 3) उलूको वायसानिव कस्य वचनेमेतद् ? – Whose words are these?
a) हनुमतस्य b) विभीषणस्य c) रामस्य d) सुग्रीवस्य
- 4) इह+आगतः – सन्धिनाम लिखत।
इह+आगतः – Write the name of the Sandhi
a) गुणसन्धिः b) वृद्धिसन्धिः c) सवर्णदीर्घसन्धिः d) यणादेशसन्धि
- 5) 'रघो; औदार्यम्' इति पाठ्यभागः कुतःस्वीकृतः? – From the which text is the lesson 'रघो; औदार्यम्' extracted
a) रघुवंशात् b) कुमारसम्भवात् c) शिशुपालवधात् d) किरातार्जुनीयात्
- 6) 'कौत्सः कस्य शिष्यः? Whose disciple is Koutsa?
a) रघोः b) कालिदासस्य c) वरतन्तोः d) कुबेरस्य
- 7) विश्वजित् यागं केन कृतम्? - Who performed the Viswajityaga?
a) अजेन b) रामेण c) रघुणा d) कुबेरेण
- 8) 'पञ्चवटी' इत्यत्र कः समासः? – Write the name of Samasa 'पञ्चवटी'
a) द्वन्द्व b) द्विगु c) कर्मधारय d) रत्पुरुषः
- 9) कपो तानां राजा कः? – Who is the king of Pigeons?
a) चित्रग्रीवः b) हिरण्यकः c) मन्यरकः d) चित्रावङ्गः

- 10) 'कृष्णसर्पः' इत्यत्रकः समासः? – Write the name of samasa 'कृष्णसर्पः'
 a) कर्मधारयः b) तत्पुरुषः c) अव्ययीभावः d) द्वन्द्वः
- 11) श्रीरामः कस्य शरीरे तिस्रः अङ्गुलिररेखाः मुद्रापयामास?
 On whose body does lord Srirama rub his three fingers to form lines?
 a) काकस्य b) गृध्रस्य c) चिक्रोडस्य d) पिपीलिकायाः
- 12) 'प्रतिमाग्रुहम्' केन विरचितम्?
 Who is the author of Pratimagruham/Pratimanatakam?
 a) भारविना b) भासेन c) कालिदासेन d) व्यासेन
- 13) 'धात् शब्दस्य तृतीया विभक्ति एकवचनं किम्?
 Write the singular form of 'धात्' sabda in the third case
 a) धात्रे b) धात्रे c) चात्रोः d) धातरि
- 14) 'उपमानोपमेयत्वं यत्रैकस्यैव वस्तुनः' इति कस्य अलंकारस्य लक्षणम्?
 Is the definition of which Alankara?
 a) रूपकस्य b) उपमानस्य c) अनन्यस्य d) उत्प्रेक्षायाः
- 15) 'भू' धातोः लृट् प्रथमपुरुष बहुवचनं किम्?
 Write the plural form of past tense 'भू' धातुः
 a) अभवन् b) भविष्यन्ति c) भवेयुः d) भवन्ति

Fill in the blanks / रिक्त स्थानानि पूर्यत।

(6×1=6)

- 16) वाल्मीकिः भरद्वाजेन साकं _____ नदीं गतः
 Valmiki went to the _____ river with Bharadwaja
- 17) कौत्सः _____ महर्षेः शिष्यः।
 Kautsa is the disciple of _____ rishi
- 18) कविकुलगुरुः _____।
 Kavikulaguru is the title attributed to _____
- 19) दकारकथा _____ उपनिषदि अस्ति।
 Dakarakatha is from _____ Upanishad
- 20) शिष्यानुशासनम् _____ उपनिषदि अस्ति।
 शिष्यानुशासनम् is in _____ Upanishad
- 21) प्रतिमाग्रुहम् _____ नाटकचक्रे वर्तते।
 'Pratimagruham' belongs to the _____ natakachakra

Match the following / संयोजयत

(5×1=5)

22) चिक्रोडकथा	अ)	वाल्मीकिः
23) मित्रसम्प्राप्तिः	आ)	भासः
24) रघोः औदार्यम्	इ)	कालिदासः
25) प्रतिमा नाटकम्	ई)	विष्णुशर्मा
26) शरणागतिः	उ)	सूर्यनारायणशास्त्रिः

PART – B

Give Short Answers to any four of the following

चतुर्णां लघुसमाधानानि लिखत।

(4×3=12)

27) अङ्गदस्य उपदेशसारं लिखत।

Explain the essence of Angada's upadesa

28) कालिदासस्य कवितावैशिष्ट्यं लिखत।

What are the unique features of Kalidasa's poetic creativity?

29) पञ्चमहाकाव्यानि कानि? – Which are Panchamahakavyas?

30) वाल्मीकिना हनुमतः विशेषणानि कानि कानि उक्तानि?

How does Valmiki describe the gunas of Hanuman?

31) संस्कृत साहित्ये पञ्चतन्त्रस्य वैशिष्ट्यं लिखत?

What is the importance of the Panchatantras in Sanskrit literature?

32) वानरैः क्रियमाणं सेतुबन्धनं दृष्ट्वा चिक्रोडः किञ्चिन्तितवान्?

What did the chikroda (squirrel) do when the vanaras were constructing the setubridge?

33) संस्कृत नाटक कारेषु भासमहाकवेः स्थानं वर्णयत।

Establish the place of Bhasa among the Sanskrit dramatists

Answer any four of the following / चतुर्णां समाधानानि लिखत।

(4×8=32)

34) 'प्रतिमागृहम्' इति पाठ्यभागमाधारीकृत्य भरतस्य पात्रचित्रणं कुरुत?

Sketch the character of Bharata according to 'Pratimagruha'?

35) शिक्षावल्याः एकादशानुवाकस्य प्रयोजनं लिखत।

Write the purpose of the eleventh anuvaka of Sikshavalli

36) सुग्रीवस्य वचनानि विवृणुत। – Write a short note summarizing Sugriva's speech

37) रघोः शीलं वर्णयत। – Describe the characteristics features of Raghu

38) चित्रग्रीव – हिरण्यकयोः मैत्रीं वर्णयत।

Describe the friendship between Chitravirya and Hiranyaka

39) श्रीरामचन्द्रः चिक्रोडं कथमनुगृहीतवान्? – How did Lord Rama bless the Chikroda?

40) शिष्यानुशासनस्य सारांशं लिखत। – Write the summary of Sisyanusasana

[1,2,3,4/IY/116]